Algemene Leveringsvoorwaarden
Installerende Bedrijven 2007
(ALIB 2007)

A. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1
Werkingssfeer en definities

1. Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle (rechts) handelingen van de technisch aannemer, zoals aanbiedingen, overeenkomsten of aanvaardingen van opdrachten in het kader van (raam)overeenkomsten, en prevaleren óók boven de algemene voorwaarden van de klant indien de technisch aannemer de toepasselijkheid daarvan niet uitdrukkelijk heeft afgewezen. Een verwijzing door de klant naar eigen inkoop-, aanbestedings- of andere voorwaarden wordt door de technisch aannemer niet aanvaard.
2. Naast en in aanvulling op het bepaalde in lid 1 zijn deze algemene voorwaarden van toepassing indien de klant de gelding ervan in eerdere overeenkomsten met de technisch aannemer heeft aanvaard.
3. De klant aanvaardt de gelding van deze algemene voorwaarden op alle toekomstige transacties met de technisch aannemer.
4. Aan de volgende in deze algemene voorwaarden met een hoofdletter gebezigde woorden wordt de bijbehorende betekenis toegekend:
   a) Overeenkomst: de overeenkomst tussen klant en technisch aannemer waarop deze algemene voorwaarden van toepassing zijn.
   b) Werkzaamheden: het geheel van ontwerp-, installatie- en onderhoudswerkzaamheden - met inbegrip van de levering van goederen en diensten - dat de technisch aannemer moet verrichten om te bewerkstelligen dat de technische installatie bij de oplevering en, indien overeengekomen gedurende de onderhoudsperiode, aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen beantwoordt.

Artikel 2
Aanbieding

1. De aanbieding van de technisch aannemer is vrijblijvend: hij kan zijn aanbieding nog vlak na ontvangst van de aanvaarding daarvan herroepen tenzij die aanbieding een termijn voor aanvaarding bevat en de termijn nog niet is verstreken.
2. De inhoud van alle aanbiedingsdocumenten, zoals tekeningen, beschrijvingen of specificaties, is zo nauwkeurig mogelijk, doch is niet bindend.
3. De klant dient de informatie uit de aanbiedingsdocumenten vertrouwelijk te behandelen en mag deze niet voor eigen gebruik of gebruik door derden aanwenden of aan derden bekend maken. Het bepaalde in lid 20 van artikel 4 van deze voorwaarden is van overeenkomstige toepassing.
4. Indien op basis van de aanbiedingsdocumenten geen Overeenkomst tot stand komt, dienen al deze documenten op eerste verzoek van de technisch aannemer terstond door de klant en voor zijn rekening en risico te worden geretourneerd aan het adres van de technisch aannemer.
5. Indien op basis van een aanbieding van de technisch aannemer geen Overeenkomst tot stand komt heeft de technisch aannemer ten laste van de klant recht op een redelijke vergoeding van de aan zijn prijsaanbieding verbonden kosten, zoals de kosten van ontwerpen of begroten, conform artikel 7:405 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek. Betaling van de verschuldigde aanbiedingskosten vindt plaats binnen twee weken na de datum van de betreffende factuur.

Artikel 3
Verplichtingen van de technisch aannemer

1. Tenzij in de Overeenkomst iets anders is bepaald, dient de technisch aannemer verzekeringen aan te gaan, een en ander voor zover dit naar de aard en omvang van de werkzaamheden en volgens de conventies in de branche nodig en gebruikelijk is, onverminderd het bepaalde in artikel 5 lid 1 en 2. In de verzekeringen van de technisch aannemer zijn de klant, diens gemachtigde en/of andere door de klant ingeschakelde derden niet als medeverzekerde opgenomen.
2. De technisch aannemer zorgt er voor dat de klant tijdig desgevraagd schriftelijk bewijs van het bestaan en de inhoud van de in lid 1 bedoelde verzekeringen ontvangt.
3. De technisch aannemer is verplicht de klant te waarschuwen indien de door of namens de klant vervaardigde vraagspecificatie, of opdracht, of overeenkomst, of de informatie, gegevens of goederen die de klant ter beschikking stelt of de wijzigingen die de klant opdraagt klaarblijkelijk zodanige fouten bevatten of gebreken vertonen, dat hij in strijd met de eisen van redelijkheid en billijkheid zou handelen als hij zonder waarschuwing bij het verrichten van werkzaamheden daarop zou voortbouwen.
4. De technisch aannemer is evenwel niet verder gehouden dan een globale toetsing van door of vanwege de klant verstrekte informatie, ontwerpen, tekeningen, berekeningen en bestekken aan de normen van het installatievak. De controle door de technisch aannemer van door de klant te leveren goederen zal niet meer omvatten dan een visuele inspectie op uitwendige schade voor zover dat bij verpakte goederen redelijkerwijs mogelijk is, controle van nummers en afmetingen en voor zover mogelijk, de verificatie van de paklijsten.
5. De technisch aannemer zal zich naar beste vermogen inspannen om de werkzaamheden uit te voeren; de reikwijdte van zijn verplichtingen is echter mede afhankelijk van de mate van inbreng en invloed van de klant c.q. van de door of namens de klant ingeschakelde derde(n).
6. De technisch aannemer is verplicht datgene te doen wat naar de aard van de Overeenkomst door de wet, de eisen van redelijkheid en billijkheid of het gebruik wordt gevorderd.
7. De technisch aannemer zorgt er voor, dat hij op de hoogte is van de voor de werkzaamheden van belang zijnde wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, alsmede van de voorschriften van bijzondere aard, zoals technische of industriële normen.
8. De technisch aannemer is verplicht de werkzaamheden zodanig te verrichten dat de installatie voldoet aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen. De hier bedoelde eisen omvatten eisen die voortvloeien uit het normale gebruik waarvoor de installatie bestemd is,

© UNETO-VNI, 2007, art.nr. 47044

alsmede de eisen die voortvloeien uit het bijzondere gebruik dat van de installatie zal worden gemaakt, doch uitsluitend voor zover die laatste eisen in de Overeenkomst schriftelijk zijn vastgelegd.

9. De technisch aannemer zal de klant desgevraagd op elk redelijk tijdstip informeren over de uitvoering van de werkzaamheden en deze op een nader overeengekomen tijdstip toegang verlenen tot de plaatsen waar die worden verricht. Indien dat is overeengekomen, toont de technisch aannemer met een keuringsplan, protocol, logboek, rapport of verslag aan, dat zijn werkzaamheden en resultaten van werkzaamheden voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Overeenkomst.
10. De technisch aannemer zal schade aan de installatie of enig deel daarvan die tijdens en door of in verband met de uitvoering van de werkzaamheden voor de oplevering is ontstaan voor eigen rekening herstellen, tenzij deze schade niet door hem is veroorzaakt of het anderszins onredelijk is dat deze schade voor zijn rekening komt, onverminderd de aansprakelijkheid van partijen krachtens de Overeenkomst of de wet. De klant kan door middel van een wijziging krachtens artikel 13 de technisch aannemer opdragen om schade aan de installatie te herstellen, die niet voor rekening van de technisch aannemer komt.
11. De technisch aannemer verstrekt naar beste vermogen en tijdig desgevraagd alle rechten uit garanties die hem door zelfstandige hulppersonen worden verstrekt met betrekking tot de installatie of delen daarvan.
12. De technisch aannemer zorgt er voor, dat de klant tijdig desgevraagd informatie ontvangt over de in zijn aanbieding gehanteerde verhouding tussen loon en materiaal en zijn betaalgedrag in het kader van de wet ketenaansprakelijkheid en verleggingsregeling omzetbelasting.
13. De technisch aannemer geeft naar beste vermogen en tijdig desgevraagd instructies voor het in- en uitbedrijf stellen en bedrijfsvaardig houden van de installatie.
14. De technisch aannemer is verplicht om alle gegevens van de klant vertrouwelijk te behandelen, voor zover deze gegevens als zijnde vertrouwelijk aan de technisch aannemer bekend zijn gemaakt, en er voor te zorgen dat zijn personeel die vertrouwelijkheid respecteert.

Artikel 4

Verplichtingen van de klant

1. De klant zorgt er voor, dat de technisch aannemer tijdig beschikt over alle (technische) informatie, gegevens, beslissingen en wijzigingen die noodzakelijk zijn om de technisch aannemer in staat te stellen de werkzaamheden conform de Overeenkomst te realiseren. De klant is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van deze informatie, gegevens, beslissingen en wijzigingen.
2. De klant zorgt er voor, dat de technisch aannemer tijdig over alle goederen beschikt waarvan in de Overeenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat die door of namens de klant ter beschikking zullen worden gesteld. De klant is er voor verantwoordelijk indien deze goederen niet deugdelijk of ongeschikt zijn.
3. De klant vrijwaart de technisch aannemer voor aanspraken van derden in verband met de in lid 1 en 2 bedoelde informatie, gegevens, beslissingen, wijzigingen en goederen.
4. De klant zorgt er voor, dat de technisch aannemer tijdig beschikt over de vergunningen, ontheffingen, beschikkingen of toestemmingen die noodzakelijk zijn voor de opzet van de werkzaamheden of het gebruik van de installatie en waarvan is overeengekomen dat die door of namens hem ter beschikking zullen worden gesteld. Bij het verkrijgen hiervan zal de technisch aannemer naar vermogen de klant de noodzakelijke medewerking verlenen. Indien de klant in de nakoming van deze verplichting tekortschiet, kan de technisch aannemer de Overeenkomst krachtens artikel 11 lid 5 ontbinden en aanspraak maken op schadevergoeding.
5. De klant zorgt tijdig voor de kosteloze beschikking over en vrije toegang tot het terrein, het gebouw en de locatie waarop of waarin de werkzaamheden moeten worden verricht, voor schone, veilige en gezonde omstandigheden, alsmede geschikte bergruimte aldaar.
6. De klant is verantwoordelijk voor de toestand van de gebouwen/locaties waar en de installaties of delen daarvan rondom, waaronder, waarin of waarboven de werkzaamheden worden verricht, alsmede voor de omstandigheden die de uitvoering van de werkzaamheden verhinderen of ernstig belemmeren. De klant is verplicht de technisch aannemer en diens personeel tijdig voor gevaarlijke situaties te waarschuwen.
7. De klant zorgt er voor dat op de locaties waar de werkzaamheden worden verricht de technisch aannemer tijdig, kosteloos en met leveringsgarantie kan beschikken over de benodigde (nuts) voorzieningen, zoals elektriciteit, (drink)water, gas, perslucht, telecom of rioleringsaansluiting.
8. De klant is verantwoordelijk voor de aansluiting van de installatie op de openbare netwerken. De technisch aannemer zal naar beste vermogen de klant de medewerking verlenen die noodzakelijk is voor het aanvragen van deze aansluiting.
9. De klant zorgt tijdig voor informatie over de aard en inhoud van de werkzaamheden van nevenaannemers en andere derden die door hem worden ingeschakeld, het voorziene tijdstip waarop zij worden verricht, alsmede de coördinatie daarvan, zodat de technisch aannemer in zijn aanbieding met deze informatie rekening kan houden. Uitsluitend de klant is verantwoordelijk voor de coördinatie van deze werkzaamheden, voor zover niet iets anders is overeengekomen.
10. De klant is verantwoordelijk voor de vertraging en/of kosten die hun oorzaak vinden in de werkzaamheden van nevenaannemers en die niet aan de technisch aannemer kan worden toegerekend. Schade die door de werkzaamheden van nevenaannemers aan de installatie ontstaat, komt voor rekening van de klant.
11. De klant is verplicht de technisch aannemer schriftelijk en binnen bekwame tijd te waarschuwen, indien hij een tekortkoming van de technisch aannemer daadwerkelijk heeft opgemerkt of zich daarvan bewust moet zijn geweest.
12. De klant is aansprakelijk voor de (bodem)verontreinigingen, milieubelastende stoffen en/of bacteriën die tijdens de uitvoering van de werkzaamheden worden aangetroffen, zoals asbest of legionella. De klant kan de technisch aannemer opdragen om de aangetroffen verontreinigingen, stoffen en/of bacteriën te verwijderen door middel van een wijziging krachtens artikel 13. Ongeacht of de technisch aannemer deze opdracht uitvoert, heeft hij recht op termijnverlenging en/of kostenvergoeding krachtens artikel 12.
13. De klant is verantwoordelijk voor de goederen die hij heeft voorgeschreven of van een voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken, alsmede voor hun niet of niet tijdige levering.

14. De klant is verantwoordelijk voor hulppersonen, zoals onderaannemers of leveranciers die hij heeft voorgeschreven. De technisch aannemer is niet verplicht om deze zelfstandige hulppersonen te contracteren, indien de klant de contractsvoorwaarden van deze hulppersonen niet wenst te accepteren. Indien de voorgeschreven hulppersoon niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert, heeft de technisch aannemer recht op termijnverlenging en/of kostenvergoeding krachtens artikel 12.
15. De klant is buiten de werktijden van de technisch aannemer verantwoordelijk voor de goederen en eigendommen van de technisch aannemer, zoals materialen, werktuigen of gereedschappen, die op het werk zijn aangevoerd.
16. De klant is verantwoordelijk voor de vertragingen en/of kosten als gevolg van de naleving van wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, alsmede van voorschriften van bijzondere aard, zoals technische en industriële normen, die na de aanbieding worden gewijzigd of in werking treden.
17. Het is de klant niet toegestaan om de technisch aannemer, zijn personeel of diens hulppersonen aanwijzingen te geven die niet in verband staan met de werkzaamheden of strijdig zijn met de aard van de Overeenkomst. De klant dient de werkzaamheden van de technisch aannemer zo weinig mogelijk te verstoren.
18. De klant staat de technisch aannemer toe om op schuttingen en afrasteringen, die dienen ter afsluiting van het gebouw of de plaatsen waar de werkzaamheden worden verricht, alsmede elders op het werkterrein aanduidingen van zijn naam en bedrijf of reclame aan te brengen.
19. De klant is verplicht om zowel alle goederen van de technisch aannemer als de goederen van hemzelf die op grond van de Overeenkomst moeten worden afgeleverd in ontvangst te nemen zodra deze hem ter beschikking zijn gesteld.
20. De klant is verplicht alle (bedrijfs)gegevens van de technisch aannemer dan wel alle in verband met de Overeenkomst van de technisch aannemer ontvangen informatie vertrouwelijk te behandelen. Het is de klant verboden deze gegevens en informatie voor eigen gebruik of gebruik door derden aan te wenden of aan derden bekend te maken. Bij overtreding van de in dit lid opgenomen verplichting verbeurt de klant een onmiddellijk opeisbare en niet voor rechterlijke matiging vatbare boete ten belope van € 100.000,00 onverminderd het recht van de technisch aannemer om schadevergoeding te vorderen.
21. De klant voldoet de door hem aan de technisch aannemer verschuldigde bedragen volgens de overeengekomen betalingsregeling ook wanneer de klant recht heeft op schadevergoeding krachtens artikel 16.

Artikel 5
Verzekering van de klant

1. De klant is verplicht een gebruikelijke CAR-verzekering of daarmee gelijk te stellen gebruikelijke verzekering(en) aan te gaan en in stand te houden waarin de technisch aannemer (met inbegrip van de door de technisch aannemer voor de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen onderaannemers en hulppersoneel) als medeverzekerde is opgenomen indien de werkzaamheden van de technisch aannemer dienen ter uitoefening van het bedrijf van de klant, tenzij schriftelijk iets anders is overeengekomen.
2. De klant is verplicht - bij export van zijn producten en installaties, die mede bestaan uit door de technisch aannemer ontwikkelde en/of geleverde goederen, naar de VS en Canada of gebieden waarop het recht van deze landen van toepassing is - het voornemen van export tijdig aan de technisch aannemer te melden en de gebruikelijke aansprakelijkheidsverzekeringen aan te gaan en in stand te houden, mede ten behoeve van alle bij de ontwikkeling, vervaardiging of totstandkoming van deze producten en installaties betrokken partijen. De klant zal deze verzekeringen niet opzeggen of wijzigen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de technisch aannemer.
3. De klant zorgt er voor dat de technisch aannemer zo spoedig mogelijk schriftelijk bewijs ontvangt van het bestaan en de inhoud van de in lid 1 en 2 bedoelde verzekeringen.

Artikel 6
Verbod overname personeel en gedetacheerden

1. Het is de klant, gedurende de looptijd van de Overeenkomst tot één jaar na beëindiging daarvan, niet toegestaan om medewerkers van de technisch aannemer die bij de uitvoering van de Overeenkomst betrokken zijn geweest in dienst te nemen, dan wel anderszins voor zich te laten werken.
2. Het is de klant in geval van detachering niet toegestaan deze gedetacheerde personen gedurende de looptijd van de detachering tot één jaar direct na het einde van de detachering in dienst te nemen, dan wel anderszins voor zich te laten werken.
3. De klant verbeurt een onmiddellijk opeisbare en niet voor rechterlijke matiging vatbare boete ten belope van 3 bruto jaarsalarissen van de desbetreffende medewerker bij overtreding van de in lid 1 en 2 genoemde verplichting.

Artikel 7
Eigendomsvoorbehoud

1. Alle voor de werkzaamheden bestemde goederen, zoals materialen of onderdelen, worden eigendom van de klant nadat deze aan ál zijn financiële verplichtingen uit de Overeenkomt heeft voldaan, met inbegrip van hetgeen de klant wegens zijn tekortschieten in zijn verplichtingen verschuldigd mocht worden.

Artikel 8
Termijnen

1. De technisch aannemer kan niet eerder gehouden worden om met de uitvoering van zijn werkzaamheden aan te vangen, dan nadat alle daarvoor noodzakelijke informatie, gegevens of goederen, zoals die genoemd in artikel 4 en 5, in zijn bezit zijn en hij de overeengekomen termijnbetaling heeft ontvangen. Hij is bevoegd eerder aan te vangen en/of op te leveren, tenzij in de Overeenkomst iets anders is bepaald.
2. Tenzij uitdrukkelijk iets anders is overeengekomen zijn termijnen naar beste weten vastgesteld en zullen zoveel mogelijk in acht worden genomen. De enkele overschrijding van een genoemde termijn brengt de technisch aannemer niet in verzuim. Indien overschrijding dreigt zullen technisch aannemer en klant zo spoedig mogelijk in overleg treden.

Artikel 9

Toetsing, aanvaarding en oplevering

1. De klant is bevoegd om via controles, beproevingen of tests te toetsen of de werkzaamheden en resultaten van werkzaamheden voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Overeenkomst.
2. Toetsing door of namens de klant geschiedt, na overleg met de technisch aannemer, tenzij iets anders is overeengekomen, voor rekening en risico van de klant. De technisch aannemer zal de klant binnen redelijke grenzen hierbij de noodzakelijke medewerking verlenen.
3. De klant dient bij het uitoefenen van zijn toetsingsbevoegdheid de werkzaamheden zo weinig mogelijk te verstoren. Hij is verantwoordelijk voor de vertraging en/of kosten die als gevolg daarvan ontstaan en die niet aan de technisch aannemer kunnen worden toegerekend. Schade die door de toetsing aan de installatie ontstaat, komt voor rekening van de klant.
4. Zodra de technisch aannemer te kennen heeft gegeven dat de resultaten van de werkzaamheden gereed zijn voor aanvaarding en de klant deze niet binnen de door de technisch aannemer gestelde termijn keurt en al dan niet onder voorbehoud aanvaardt dan wel onder aanwijzing van de gebreken weigert, worden de resultaten van de werkzaamheden geacht stilzwijgend te zijn aanvaard.
5. Kleine gebreken die vóór een nog volgende betalingstermijn kunnen worden hersteld, mogen geen reden tot weigering zijn, mits zij de ingebruikneming van de installatie niet in de weg staan.
6. Na de aanvaarding worden de resultaten van de werkzaamheden als opgeleverd beschouwd. De technisch aannemer is bevoegd de oplevering te verdelen in een aantal deeloplevering.
7. Worden de resultaten van de werkzaamheden door de klant (stilzwijgend) aanvaard, dan wordt als het tijdstip van aanvaarding aangemerkt de dag van de in lid 4 bedoelde kennisgeving.
8. Op verzoek van de klant kan de aanvaarding van de resultaten van de werkzaamheden ook zonder de kennisgeving krachtens lid 4 plaatsvinden. Hiertoe deelt de klant de technisch aannemer schriftelijk mee de werkzaamheden als aanvaard te beschouwen. De datum van verzending van deze mededeling geldt als het tijdstip van aanvaarding.

Artikel 10

Vervroegde ingebruikneming

1. Indien de klant de installatie of delen daarvan in gebruik wenst te nemen vóór de geplande oplevering, volgen partijen de in artikel 13 (wijzigingen) vastgelegde procedure. De klant dient vóór de datum van deze vervroegde ingebruikneming de werkzaamheden met betrekking tot de installatie of delen daarvan die hij eerder in gebruik wenst te nemen goed te keuren en voor voltooid te ondertekenen. Indien klant dit achterwege laat en de installatie niettemin in gebruik neemt, wordt de installatie geacht te zijn goedgekeurd en voltooid.
2. Met betrekking tot artikel 16 (aansprakelijkheid) zal een dergelijke ingebruikneming als oplevering worden beschouwd. Schade die bij ingebruikneming als bedoeld in lid 1 van dit artikel aan de installatie ontstaat, komt voor rekening van de klant.

Artikel 11

Schorsing, ontbinding en opzegging

1. De klant is bevoegd de werkzaamheden te schorsen. Hij is verplicht dit schriftelijk en onder vermelding van de gronden mee te delen en met bekwame spoed met de technisch aannemer in overleg te treden omtrent de gevolgen.
2. Indien de technisch aannemer ten gevolge van de schorsing gepaste voorzieningen of maatregelen moet treffen, heeft hij recht op termijnverlenging en/of kostenvergoeding krachtens artikel 12.
3. Worden de werkzaamheden of enig deel daarvan geschorst of vertraagd en is dit de technisch aannemer niet toe te rekenen, dan is de klant verplicht om, berekend naar de stand van de werkzaamheden, aan de technisch aannemer alle verrichte werkzaamheden te vergoeden, alsmede alle redelijkerwijs gemaakte en nog te maken kosten, voortvloeiend uit verplichtingen die de technisch aannemer reeds is aangegaan met het oog op de verdere vervulling van de Overeenkomst, berekend vanaf het moment van het intreden van de schorsing of vertraging.
4. Als de werkzaamheden gedurende meer dan twee maanden zijn geschorst of vertraagd, is de technisch aannemer bevoegd de Overeenkomst te ontbinden.
5. Indien de klant surséance van betaling heeft aangevraagd, in staat van faillissement is verklaard of in de nakoming van de Overeenkomst is tekortgeschoten, is de technisch aannemer gerechtigd de Overeenkomst te ontbinden.
6. De klant is te allen tijde bevoegd de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te zeggen.
7. In de gevallen bedoeld in de leden 4 t/m 6 is de klant verplicht om de vaste prijs die in de Overeenkomst is vastgelegd te betalen, verminderd met de besparingen die voor de technisch aannemer uit de opzegging voortvloeien. Indien de prijs afhankelijk was gesteld van de werkelijke door de technisch aannemer te maken kosten, wordt de door de klant verschuldigde prijs berekend op grondslag van de gemaakte kosten, de verrichte arbeid en de winst die de technisch aannemer bij volledige uitvoering van de werkzaamheden zou hebben gemaakt.
8. De klant is tevens verplicht de schade die de technisch aannemer lijdt te vergoeden onverminderd de gehoudenheid van de technisch aannemer die schade zoveel mogelijk te beperken, tenzij de schade het gevolg is van een tekortkoming die de klant niet kan worden toegerekend.

Artikel 12

Termijnverlenging en/of kostenvergoeding

1. Behoudens het bepaalde in artikel 13 heeft de technisch aannemer uitsluitend recht op termijnverlenging en/of kostenvergoeding indien:
   a) deze voorwaarden daar uitdrukkelijk in voorzien en onder de voorwaarde dat de vertraging en/of kosten hun oorzaak vinden in een omstandigheid die niet aan de technisch aannemer kan worden toegerekend, of
   b) deze hun oorzaak vinden in een omstandigheid waarvoor de klant verantwoordelijk is en waartegen de technisch aannemer niet behoefde te waarschuwen gelet op diens in artikel 3 lid 3 genoemde verplichting, of

c) zich een onvoorziene omstandigheid voordoet van dien aard dat de klant naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet mag verwachten dat de Overeenkomst ongewijzigd in stand blijft.

2. Als de technisch aannemer van mening is dat hij recht heeft op termijnverlenging en/of kostenvergoeding, deelt hij dat de klant met bekwame spoed schriftelijk en gemotiveerd mee. Daarbij vermeldt hij alle directe en indirecte kosten, alsmede een redelijke opslag voor algemene kosten, winst en risico. Voorts vermeldt hij de gevolgen ten aanzien van de planning.

Artikel 13

Wijzigingen (meer- en minderwerk)

1. De klant is bevoegd om wijzigingen in de Overeenkomst, werkzaamheden, resultaten van werkzaamheden, opdrachten, het werkplan en inspectieplan aan de technisch aannemer op te dragen.
2. De technisch aannemer is niet verplicht een opgedragen wijziging uit te voeren indien de wijziging:
   a) niet schriftelijk is opgedragen, of
   b) tot een onaanvaardbare verstoring van de werkzaamheden zou leiden, of
   c) zijn kennis en/of bekwaamheden en/of capaciteiten te boven gaat, of
   d) niet in zijn belang zou zijn, of
   e) indien partijen niet tot overeenstemming komen over de financiële gevolgen en de consequenties ten aanzien van de planning en het werkplan.
3. Als de technisch aannemer bereid is de wijziging uit te voeren, dan stuurt hij de klant een schriftelijke prijsaanbieding met de volgende gegevens:
   a) het saldo, gevormd door alle directe en indirecte kosten, winst en risico, verband houdende met de wijziging, verminderd met de eventuele besparingen als gevolg van de uitvoering van de wijziging, en
   b) de aanpassing van de werkzaamheden, planning en werkplan, en
   c) de aanpassing van de termijnstaat of betalingscondities.
4. De technisch aannemer heeft recht op een redelijke vergoeding van de kosten verbonden aan de in lid 3 bedoelde prijsaanbieding, ongeacht de vraag of partijen het over die prijsaanbieding eens worden.
5. De technisch aannemer is bevoegd om voorstellen tot wijziging aan de klant voor te leggen indien hij daartoe aanleiding ziet en vooropgesteld dat de werkzaamheden en resultaten van werkzaamheden aan de Overeenkomst zullen beantwoorden.
6. De klant kan de in lid 5 bedoelde voorstellen tot wijziging, hetzij zonder opgaaf van redenen weigeren te accepteren, hetzij accepteren. In het laatste geval volgen partijen de in dit artikel vastgelegde procedure.
7. Indien de procedure in verband met de wijzigingen wordt vertraagd door een omstandigheid die niet aan de technisch aannemer kan worden toegerekend, dan heeft deze recht op termijnverlenging en/of kostenvergoeding krachtens artikel 12.
8. Het ontbreken van een schriftelijke opdracht met betrekking tot de wijziging laat de aanspraken van de technisch aannemer op betaling onverlet.

Artikel 14

Prijs en betaling

1. In de tussen partijen overeengekomen bedragen en in de in deze algemene voorwaarden genoemde bedragen is de omzetbelasting niet begrepen. De klant vergoedt de door de technisch aannemer in het kader van de Overeenkomst verschuldigde omzetbelasting.
2. Alle prijzen en tarieven zijn gebaseerd op een normale werkweek van maandag tot en met vrijdag. Alle werkzaamheden die worden verricht buiten de normale arbeidstijden per kalenderdag worden verrekend tegen de in de Overeenkomst vastgelegde tarieven en toeslagen, uitgaande van de normale werktijden van de technisch aannemer. Alle wachturen resp. uitvaluren voor personeel resp. materieel van de technisch aannemer veroorzaakt door de klant worden verrekend op basis van de in de Overeenkomst vastgelegde tarieven.
3. De verrekening van wijzigingen van lonen, sociale lasten, prijzen, huren en vrachten vindt plaats conform de risicoregeling installatietechniek, tenzij iets anders is overeengekomen.
4. Partijen komen een betalingsschema in termijnen overeen. De technisch aannemer is gerechtigd om de factuur voor de eindafrekening in te dienen zodra de resultaten van de werkzaamheden zijn opgeleverd, dan wel op de dag waarop de Overeenkomst krachtens artikel 11 is opgezegd of ontbonden. Indiening van deze factuur impliceert geen afstand van recht op verdere aanspraken van de technisch aannemer in het kader van de Overeenkomst.
5. Betaling vindt plaats zonder inhoudingen of verrekening, voor zover niet anders is overeengekomen, binnen twee weken na de datum van de betreffende factuur.
6. De klant is in geen geval gerechtigd om voor of namens de technisch aannemer betalingen te doen aan diens zelfstandige hulppersonen.
7. Een betaling strekt in de eerste plaats in mindering op alle verschuldigde kosten en rente en tenslotte in mindering op opeisbare facturen die het langst openstaan, zelfs al vermeldt de klant dat de betaling betrekking heeft op latere facturen.
8. De technisch aannemer kan zijn recht op betaling geheel of gedeeltelijk overdragen (cederen) of in pand geven.

Artikel 15

In gebreke blijven van de klant

1. Indien de klant aan een keuring of aanvaarding van de werkzaamheden niet tijdig meewerkt of een verschuldigde betaling niet tijdig verricht, heeft de technisch aannemer aanspraak op vergoeding van rente tegen het wettelijk rentepercentage conform artikel 6:119a van het Nederlands Burgerlijk Wetboek met ingang van de dag, waarop de medewerking had moeten worden verleend of de betaling uiterlijk had behoren te geschieden. In dat geval is de technisch aannemer tevens bevoegd om de werkzaamheden te schorsen.
2. Vindt de medewerking of betaling niet plaats binnen een maand na de dag waarop dit uiterlijk had behoren plaats te vinden, dan kan de technisch aannemer aanspraak maken op vergoeding van rente tegen het wettelijk rentepercentage verhoogd met twee procent met ingang van de dag waarop deze maand is verstreken, een en ander zonder aanmaning door de technisch aannemer. In dat geval is de technisch aannemer tevens bevoegd om de Overeenkomst te ontbinden krachtens artikel 11.

3. Als de technisch aannemer vermoedt dat de klant de op hem rustende verplichtingen niet nakomt of niet zal nakomen, is de technisch aannemer gerechtigd om van de klant en voor diens rekening en risico genoegzame zekerheid te verlangen, zoals een bankgarantie. Indien de klant in gebreke blijft met het stellen van de verlangde zekerheid, is de technisch aannemer bevoegd de werkzaamheden te schorsen of de Overeenkomst te ontbinden krachtens artikel 11.
4. Ingeval de klant de op hem rustende verplichting om goederen tijdig op de overeengekomen plaats van aflevering af te nemen niet nakomt of niet zal nakomen, is de technisch aannemer bevoegd om deze goederen voor rekening en risico van de klant op te slaan of op een geschikte wijze te verkopen en het hem verschuldigde op de opbrengst te verhalen, mits hij de klant heeft aangemaand om de goederen alsnog binnen vijf werkdagen af te nemen. De technisch aannemer is bevoegd het aan de klant uit te keren overschot te voldoen door verrekening, ook gedurende diens surséance of faillissement.
5. Alle werkelijk door de technisch aannemer gemaakte kosten om tot voldoening van verschuldigde facturen te geraken, zowel gerechtelijke als buitengerechtelijke kosten, komen voor rekening van de klant, tenzij de technisch aannemer verkiest om deze kosten forfaitair te bepalen op 15% van het te vorderen bedrag.

Artikel 16

Aansprakelijkheid en garantie

1. Na het tijdstip van oplevering is de technisch aannemer niet meer aansprakelijk voor gebreken, tenzij:
   a) die gebreken aan hem zijn toe te rekenen, en bovendien
   b) de klant die gebreken voorafgaande aan de oplevering niet heeft opgemerkt, en bovendien
   c) de klant die gebreken op het tijdstip van oplevering redelijkerwijs niet had moeten ontdekken.
2. Is de technisch aannemer krachtens het bepaalde in lid 1 aansprakelijk, dan is hij slechts gehouden tot vergoeding van de door de klant dientengevolge geleden, directe materiële schade.
3. Tot directe materiële schade behoren in geen geval: gevolgschade, bedrijfsschade, productieverlies, omzet- of winstderving of waardevermindering of verlies van producten evenmin als bedragen die in de uitvoeringskosten zouden zijn begrepen als de werkzaamheden van de aanvang af goed zouden zijn uitgevoerd.
4. Onverminderd het in dit artikel bepaalde garandeert de technisch aannemer voor eigen rekening de gebreken waarvoor hij aansprakelijk is te herstellen of de schade te beperken of op te heffen, gedurende de in lid 10 bedoelde termijn. In het geval dat de kosten van herstel in geen verhouding staan tot het belang van de klant bij herstel in plaats van schadevergoeding en in het geval dat de installaties niet in Nederland zijn opgesteld, komt de klant niet het recht toe om herstel te vorderen, maar wordt door de technisch aannemer een schadevergoeding betaald. Door de technisch aannemer vervangen onderdelen worden zijn eigendom.
5. Voor vergoeding van andere schade dan in dit artikel genoemd, is de technisch aannemer slechts aansprakelijk indien en voor zover de klant bewijst, dat deze te wijten is aan opzet of schuld van de technisch aannemer.
6. De technisch aannemer is bij werkzaamheden die dienen ter uitoefening van het bedrijf van de klant alleen aansprakelijk voor schaden die niet worden gedekt door de in artikel 5 lid 1 bedoelde verzekering(en) en bij werkzaamheden die betrekking hebben op producten en installaties die door de klant naar de VS en Canada worden geëxporteerd is de technisch aannemer alleen aansprakelijk voor schaden die niet worden gedekt door de in artikel 5 lid 2 bedoelde verzekeringen, onverminderd het in dit artikel bepaalde.
7. Indien en voor zover de klant enig aan de Overeenkomst verbonden risico heeft verzekerd, is hij gehouden eventuele schade onder die verzekering te vorderen en de technisch aannemer te vrijwaren voor verhaalsaanspraken van de verzekeraar.
8. De omvang van de door de technisch aannemer te vergoeden schade is beperkt tot het bedrag van de in de Overeenkomst vastgelegde prijs of indien bij het sluiten van de Overeenkomst geen prijs is bepaald, zoals bij regieovereenkomsten, tot het bedrag van de vermoedelijke prijs. Bij onderhoudscontracten met een looptijd van meer dan één jaar, wordt de prijs gesteld op het totaal aan vergoedingen voor één jaar.
9. In geen geval zal de schadevergoeding echter meer bedragen dan het totaal van de bedragen van het eigen risico van de verzekering van de technisch aannemer en de door de verzekeraar gedane uitkering tot ten hoogste € 1.000.000,00.
10. Elke aansprakelijkheid van de technisch aannemer vervalt, voor zover niet iets anders is overeengekomen, door verloop van zes maanden vanaf het tijdstip waarop de Overeenkomst door oplevering, ontbinding of opzegging is geëindigd.
11. De rechtsvordering uit hoofde van een gebrek is niet ontvankelijk indien de klant niet met bekwame spoed nadat hij deze heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, schriftelijk en gemotiveerd de technisch aannemer in gebreke heeft gesteld.
12. Het vorderingsrecht uit hoofde van een gebrek vervalt door verloop van een maand na de schriftelijke en gemotiveerde ingebrekestelling.
13. De rechtsvordering uit hoofde van een gebrek waarvoor de technisch aannemer krachtens lid 1 aansprakelijk is, is niet ontvankelijk indien zij wordt ingesteld, voor zover niet iets anders is overeengekomen, later dan zes maanden vanaf de dag waarop de Overeenkomst door oplevering, ontbinding of opzegging is geëindigd.
14. De technisch aannemer is niet aansprakelijk voor vergoeding van schade van de klant of derden (mede)veroorzaakt door ter beschikking gestelde persoon/personen als bedoeld in artikel 6 lid 2.
15. De klant vrijwaart de technisch aannemer tegen alle aanspraken van derden wegens (producten)aansprakelijkheid als gevolg van een gebrek in een door de klant aan een derde geleverd product of installatie en dat mede bestond uit door de technisch aannemer ontwikkelde en/of geleverde goederen, behoudens indien en voor zover de klant bewijst dat de schade is veroorzaakt door die goederen en onverminderd het bepaalde in lid 7 van dit artikel.
16. Voor zover dat niet reeds voortvloeit uit de wet of Overeenkomst is de technisch aannemer in ieder geval niet aansprakelijk indien een tekortkoming van de technisch aannemer het gevolg is van:
    + arbeidsongeregeldheden bij derden of onder eigen personeel;
    + tekortschieten van hulppersonen;
    + transportmoeilijkheden;
    + brand en verlies van te verwerken onderdelen;

- maatregelen van enige binnenlandse, buitenlandse of internationale overheid, zoals importverboden of handelsverboden;
- gewelddadige of gewapende acties;
- storingen in de energievoorzieningen, in communicatieverbindingen of in apparatuur of programmatuur van de technisch aannemer of derden.

Indien zich een omstandigheid als bedoeld in dit lid voordoet, zal de technisch aannemer – teneinde daaruit voor de klant voortvloeiende nadelige gevolgen te beperken – die maatregelen treffen die in redelijkheid van hem gevergd kunnen worden.

17. De klant vrijwaart de technisch aannemer tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze schade krachtens deze algemene voorwaarden voor rekening van de klant blijft.

Artikel 17

Intellectuele eigendom

1. De intellectuele en industriële eigendomsrechten op alle aan de klant geleverde goederen, gegevens en (technische) informatie blijven berusten bij de technisch aannemer. De technisch aannemer heeft het uitsluitend recht tot openbaarmaking, verwezenlijking en verveelvoudiging van deze goederen, gegevens en informatie en de klant heeft het uitsluitend gebruiksrecht daarvan.
2. De door de technisch aannemer aan de klant afgegeven documenten, zoals ontwerpen, tekeningen, technische beschrijvingen of bestekken worden eigendom van de klant en mogen door hem worden gebruikt met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van de intellectuele en industriële eigendom, nadat de klant aan zijn financiële verplichtingen jegens de technisch aannemer heeft voldaan.
3. Het is de klant niet toegestaan om de volgens het ontwerp van de technisch aannemer gerealiseerde installatie geheel of in onderdelen daarvan in herhaling aan te leggen, zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de technisch aannemer en onverminderd het bepaalde in de leden 5 en 6. De technisch aannemer is bevoegd aan die toestemming voorwaarden te verbinden, waaronder het betalen van een vergoeding. Op volgens het ontwerp van de technisch aannemer vervaardigde goederen is het bepaalde in dit lid van overeenkomstige toepassing.
4. De klant is alléén bevoegd om de installatie volgens het ontwerp van de technisch aannemer, zonder diens tussenkomst en goedkeuring, door een derde te laten realiseren, wanneer de Overeenkomst is ontbonden wegens een tekortkoming die aan de technisch aannemer kan worden toegerekend. In dat geval is de technisch aannemer niet aansprakelijk voor gebreken voor zover die zijn terug te voeren op de aanleg door of namens de klant.
5. Het gebruiksrecht van de klant met betrekking tot de door de technisch aannemer ontwikkelde en geleverde programmatuur is niet exclusief. De klant mag deze programmatuur alleen in zijn eigen bedrijf of organisatie gebruiken en alleen voor de technische installatie waarvoor het gebruiksrecht is verstrekt. Het gebruiksrecht kan betrekking hebben op meerdere installaties voor zover dat in de Overeenkomst is vastgelegd.
6. Het gebruiksrecht is niet overdraagbaar. Het is de klant verboden om de programmatuur en de dragers waarop deze is vastgelegd op welke wijze dan ook ter beschikking van een derde te stellen of door een derde te laten gebruiken. Het is de klant verboden de programmatuur te verveelvoudigen of daarvan kopieën te maken. De klant zal de programmatuur niet wijzigen anders dan in het kader van het herstellen van fouten. De broncode van de programmatuur en de bij de ontwikkeling ervan voortgebrachte technische informatie worden niet aan de klant ter beschikking gesteld, tenzij anders is overeengekomen.
7. De technisch aannemer is gerechtigd om op zijn naam en voor zijn rekening octrooi aan te vragen op vindingen die tijdens en door uitvoering van de Overeenkomst zijn ontstaan.
8. Indien de technisch aannemer een octrooi als bedoeld in lid 7 verkrijgt, verleent hij om niet aan de klant een in beginsel niet overdraagbaar gebruiksrecht op die vinding. Bij concrete toepassing van dat gebruiksrecht zal de klant toestemming aan de technisch aannemer vragen, welke toestemming slechts geweigerd kan worden indien de technisch aannemer tegenstrijdige belangen met zijn bedrijf kan aantonen.

Artikel 18

Toepasselijk recht en geschillen

1. Op de Overeenkomst en op alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien is Nederlands recht van toepassing.
2. Elk geschil tussen technisch aannemer en klant, zal met uitsluiting van de gewone rechter worden beslecht door arbitrage overeenkomstig de statuten van de Stichting Raad van Arbitrage voor Metaalnijverheid en -Handel, gevestigd te 's Gravenhage, zoals die luiden drie maanden voor de dag waarop de Overeenkomst is gesloten.
3. In afwijking van het voorgaande lid is de technisch aannemer bevoegd het geschil te laten beslechten door de krachtens de Wet bevoegde (gewone) rechter in het arrondissement van de plaats van vestiging van de technisch aannemer.
4. De klant is verplicht ter zake van de Overeenkomst in Nederland domicilie te kiezen, voor zover hij niet al in Nederland is gevestigd. Bij gebreke van een dergelijke domiciliekeuze wordt de klant geacht domicilie te hebben gekozen in Den Haag.

B. BIJZONDERE BEPALINGEN BETREFFENDE ONDERHOUD

De bepalingen in dit hoofdstuk "Onderhoud" zijn naast de Algemene Bepalingen van deze algemene voorwaarden van toepassing indien in een overeenkomst is vastgelegd, dat de technisch aannemer gedurende de onderhoudsperiode onderhoudswerkzaamheden zal realiseren.

Artikel 19

Werkingssfeer en definities

1. Tenzij iets anders is overeengekomen worden onderhoudswerk-zaamheden alleen aan in Nederland opgestelde installaties verricht.
2. Aan de volgende in dit hoofdstuk met een hoofdletter gebezigde woorden wordt de bijbehorende betekenis toegekend:
   a) Onderhoudswerkzaamheden: alle activiteiten, met inbegrip van de levering van goederen, die de technisch aannemer moet verrichten om te zorgen dat de technische staat van de installatie en de door de installatie te vervullen functies gedurende de onderhoudsperiode aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen beantwoordt.
   b) Storing: een plotselinge onverwachte onderbreking van de prestaties van de installatie.

Artikel 20

Uitvoering van de werkzaamheden

1. De technisch aannemer spant zich gedurende de onderhoudsperiode naar vermogen in om met preventieve onderhoudswerkzaamheden de kans op het optreden van Storingen op een acceptabel niveau te houden en, voor zover overeengekomen, met correctieve onderhoudswerkzaamheden Storingen op te heffen.
2. De technisch aannemer is bevoegd de onderhoudswerkzaamheden op afstand te verrichten door middel van een via telecommunicatie-voorziening tot stand gebrachte verbinding met de installatie.
3. De technisch aannemer maakt na het tot stand komen van de Overeenkomst maar vóór aanvang van de werkzaamheden een werkplan met een schematisch overzicht van de onderhoudswerkzaamheden, de volgorde en tijdsperiode (week, maand, jaarplanning) waarin deze zullen worden uitgevoerd.
4. Het werkplan is gebaseerd op de beschrijving van de klant van het storingsgedrag van de installatie, van alle taken, frequenties van uitvoering, materialen, hulpmiddelen en eventueel benodigde vaardigheden, alles ten behoeve van de uitvoering van de preventieve onderhoudswerkzaamheden en het beheersbaar maken van de correctieve onderhoudswerkzaamheden.
5. Het werkplan treedt in werking na goedkeuring door de klant. Indien het werkplan past in de beschrijving als genoemd in lid 4 kan de klant zijn goedkeuring aan het werkplan niet onthouden.
6. De technisch aannemer past het werkplan jaarlijks aan en maakt op basis daarvan een raming van alle onderhoudskosten voor het betreffende jaar. Tussentijds kan het werkplan alleen worden aangepast door middel van een wijziging krachtens artikel 13.
7. Indien overeengekomen bevat het werkplan de datum van aanvang en oplevering van voorziene en beoogde opdrachten voor de uitvoering van preventieve en/of correctieve onderhoudswerkzaamheden en/of andere werkzaamheden.
8. De in lid 7 genoemde opdrachten zullen op basis van het werkplan door de klant tenminste een maand van tevoren schriftelijk worden verstrekt. Opdrachten die niet in het werkplan staan worden tenminste twee maanden van tevoren schriftelijk verstrekt. Voorafgaand aan de verstrekking van een opdracht heeft de technisch aannemer zijn prijs daarvoor afgegeven.
9. Bij de uitvoering van correctieve onderhoudswerkzaamheden dient de klant vooraf schriftelijk een opdracht te verstrekken. Indien dit door omstandigheden niet mogelijk is, zal de opdracht achteraf worden verstrekt op basis van de door de technisch aannemer werkelijk gemaakte kosten.
10. Na voltooiing van de onderhoudswerkzaamheden verzoekt de technisch aannemer de klant om de opdracht voor voltooid te ondertekenen. Na ondertekening gelden de onderhoudswerkzaamheden als opgeleverd.
11. Indien dat uitdrukkelijk is overeengekomen zorgt de technisch aannemer er voor dat op het terrein of de locatie waar de onderhoudswerkzaamheden worden verricht één exemplaar van de technische informatie aanwezig is, dat deze stukken op alle redelijke tijdstippen kunnen worden geraadpleegd en dat de 'As Built' situatie van de uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden daarin is verwerkt tegen een in de Overeenkomst vastgelegde vergoeding.
12. Indien de prestaties, bedrijfszekerheid en onderhoudbaarheid van de installatie dit eisen of de regels als genoemd in artikel 3 lid 7 dit voorschrijven informeert de technisch aannemer de klant omtrent te nemen maatregelen. De klant kan door middel van een wijziging krachtens artikel 13 de technisch aannemer de noodzakelijke constructiewijziging dan wel andere (projectmatige) werkzaamheden separaat opdragen.
13. De technisch aannemer stelt de klant tevoren in kennis van het tijdstip waarop de onderhoudswerkzaamheden zullen worden verricht. Worden de werkzaamheden niet op het afgesproken tijdstip verricht en is dit de technisch aannemer niet toe te rekenen, dan heeft hij recht op termijnverlenging en/of kostenvergoeding krachtens artikel 12.
14. Indien dat uitdrukkelijk is overeengekomen, draagt de technisch aannemer er zorg voor dat storingen gedurende 24 uur per dag en zeven dagen per week op een bekend gemaakt meldpunt kunnen worden gemeld.
15. Onverminderd het bepaalde in lid 9 zal de technisch aannemer zich naar vermogen inspannen om spoedeisende storingen na opdracht van de klant binnen 24 uur na de melding ervan op te heffen, tenzij een andere termijn is overeengekomen. De overige storingen worden waar mogelijk in de normale werktijden van de technisch aannemer verholpen.
16. De technisch aannemer zal de onderhoudswerkzaamheden uitvoeren gedurende de onderhoudsperiode die in de Overeenkomst is vastgelegd, bij gebreke waarvan een periode van één jaar geldt.
17. De onderhoudsperiode wordt telkenmale stilzwijgend voor de oorspronkelijke periode verlengd, tenzij een van de partijen de Overeenkomst schriftelijk beëindigt met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden voor het einde van de betreffende periode.
18. De door de technisch aannemer uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden worden verrekend volgens de in de Overeenkomst vastgelegde tarieven, eenheidsprijzen of als vaste prijs die jaarlijks worden geïndexeerd volgens de risicoregeling installatietechniek, tenzij iets anders is overeengekomen.
19. Betaling van de vergoedingen vindt plaats binnen twee weken na de datum van de betreffende factuur.
20. Opzegging van de Overeenkomst door de klant krachtens artikel 11 lid 6 vereist een schriftelijke kennisgeving. Bij opzegging van de hele Overeenkomst dient de klant een opzegtermijn van tenminste zes maanden in acht te nemen en bij opzegging van een opdracht tot uitvoering van onderhoudswerkzaamheden een opzegtermijn van tenminste een maand.

Risicoregeling Installatietechniek behorend bij ALIB 2007

Verrekening loonkostenwijzigingen: (L2-L1)/L1 x 100%= ...%
L1: loonniveau per datum aanbod
L2: loonniveau per datum wijziging
Loonniveau: CBS-index CAO lonen per uur inclusief bijzondere beloningen, reeks bouwnijverheid

Verrekening materiaalprijzen: (M2-M1)/M1 x 100%= ...%
M1: prijsindexcijfer per datum aanbod
M2: prijsindexcijfer per datum wijziging
Prijsindexcijfer: de door de Commissie Risicoregeling Woning- en Utiliteitsbouw vastgestelde materiaalindex